

Komentář k hodnocení výsledků v Modulu 1 FORD: 5.8 Media and communication

Zpracoval: Mgr. Jaroslav Švelch, Ph.D.

1) Celkový počet hodnocených výsledků, počet uzavřených hodnocení, počet a podíl výsledků hodnocených jednotlivými stupni, průměr.

Celkem bylo hodnoceno 18 výsledků, z toho 5 v subfordu Information science (social aspects), 4 v subfordu Media and socio-cultural Communication, 3 v subfordu Library Science a 1 v subfordu Journalism. Pět výsledků nebylo zařazeno pod subford. Celkově byl hodnocen podobný počet výsledků jako v předchozím roce (17). Výrazně více výsledků nebylo zařazeno pod žádný subford (5 v roce 2021 oproti 1 v roce 2020).

Vzhledem k nízkému počtu výsledků jsou kvantitativní údaje zavádějící, ale lze konstatovat například, že 72 % veškerých výsledků má známky 2 nebo 3, tj. excelentní nebo velmi dobré. Naopak podprůměrné výsledky se letos neobjevily. Je k diskusi, zda to něco vypovídá o kvalitativním růstu v daném fordě, nebo spíše o lepším pochopení systému hodnocení ze strany VO, a tedy i přihlašování relevantnějších výsledků.

2) Špičkové (world-leading) výsledky

Jedná se o dva velmi odlišné výsledky. Prvním výsledkem je výzkumná zpráva *EU Kids Online 2020*, vytvořená mezinárodním týmem pod vedením autorů z Masarykovy univerzity. Jedná se o výsledek výzkumu, jehož data bylo náročné získat a analyzovat. Ačkoli se jedná o netradiční typ výstupu (výzkumná zpráva), má potenciál významně ovlivnit mezinárodní vědecký diskurz. V tuto chvíli má již více než 300 citací podle Google Scholar a více než 130 podle Web of Science.

Druhým je kolektivní monografie *Knižní kultura českého středověku* vydaná nakladatelstvím Scriptorium a vytvořená kolektivem v Národní knihovně ČR. Přestože se jedná o publikaci v češtině, souhlasíme s hodnotitelem, který publikaci považuje za vynikající s výrazným potenciálem formovat domácí vědecký diskurz a péči o národní kulturní dědictví. Zabývá se tématem, o němž by se v podobné formě dalo stěží publikovat v zahraničí. Daný výsledek je tak s velkou pravděpodobností nejprestižnějším možným výsledkem ve studiu daného tématu.

Mezi excelentní výsledky (hodnocení 2) patří další výzkumné monografie, články v respektovaných vědeckých časopisech a výsledky aplikovaného výzkumu. Mezi VO s nejlepšími výsledky patří FF UK (jako i v minulých letech), NK ČR (letos spíše výjimečně) a FSS MU.

3) Podprůměrné výsledky

V tomto roce nebyly žádné výsledky hodnoceny jako podprůměrné, což však může být způsobeno velmi striktní definicí známky 5 podle kritéria přínos k poznání.

Výsledky se známkou 4 (průměrné) jsou vesměs učebnice, které celkově nejsou příliš kvalitní a nepřinášejí téměř nebo vůbec žádné nové poznatky nad rámec shrnutí. Jedná se o publikace „*Média a kultura*“ (VŠFS), „*Diskurz sociální informatiky*“ (VŠE) nebo „*Proměny novinářské etiky*“ (FSV UK). Je otázka, zda organizace před přihlašováním podobných textů nevarovat. Publikace učebnicového typu se objevují opakovaně a získávají obvykle nízké hodnocení.

Nejhorší výsledky mají VO s historicky zanedbatelným výzkumným profilem ve fordu Media and Communication (VŠE, VŠFS).

4) Rozdíly uvnitř oborů

Subfory *Media and socio-cultural communication* a *Library science* obsahují výsledky umístěné rovnoměrně na celém spektru hodnocení a mají i podobné průměrné hodnocení (2,5 a 2,6). Subford *Information science (social aspects)* obsahuje více výsledků se známkami 3 – zřejmě kvůli tomu, že v něm často vykazují nebibliometrizované konferenční příspěvky, které představují jistý přínos, ale vzhledem k rozsahu textu jen menšího významu. Subford *Journalism* má podobně jako loni pouze jeden výsledek se známkou 4, a je tak subfordem s nejhorším výsledkem. Hranice mezi subfory *Journalism* a *Media and socio-cultural communication* jsou však velmi nejasné a stěží lze z toho něco vyvozovat. V pěti případech není subford vůbec uveden, i když by do jednoho (či více) zjevně spadaly.

5) Srovnání výsledků podle obou kritérií hodnocení

Výsledky podle obou hodnocení jsou, co se týče rozložení známek i průměru, velmi podobné (2,67 za přínos k poznání, 2,56 za společenskou relevanci). V mnoha případech je obtížné rozhodnout, kam výsledek zařadit. Za vyloženě chybné lze považovat uvádění kritéria společenská relevance v případě učebnic (např. *Proměny novinářské etiky*).

6) Neohodnocené výsledky

7) Podíl bibliometrizovaných výsledků přihlášených do vzdáleného hodnocení, jejich úspěšnost

Doposud nebyl dodán seznam bibliometrizovaných výsledků. (Pozn. ÚV ČR: Informaci je možno vyfiltrovat přímo v aplikaci.)

8) Problémy a otázky

Ford 5.8 celkově opakovaně naráží na tematickou fragmentárnost, podpořenou navíc tím, že je kombinací tří téměř disjunktních oblastí – *Media and socio-cultural communication*, *Library science* a *Information science (social aspects)*. K hodnocení poměrně malého počtu výsledků je tedy třeba velkého množství hodnotitelů. Ve třech případech se nepodařilo získat dvě hodnocení; vesměs se jedná o výsledky aplikovaného výzkumu, které jsou mimo mainstream oblasti media and communication a zároveň jsou výsledkem spolupráce více institucí, což staví velké množství potenciálních hodnotitelů do střetu zájmů.

Mezi hodnotiteli jednoho výsledku obvykle bývá shoda, případně rozdíl jednoho stupně. Výjimkou jsou výsledky s určitými vážnými, ale nepříliš viditelnými nedostatky, které může odhalit jen hodnotitel velmi úzce obeznámený s daným tématem. Příkladem může být výsledek „*Citační ohlas časopiseckých publikací českých výzkumných pracovišť z let 2015-2016*“, který získal známky 1 a 4. V tomto případě jsme vyžádali třetí hodnocení. Výslednou známkou je 3.

Hodnotitelé vykazují známky únavy a jeden velmi precizní hodnotitel ohlásil, že chce ukončit spolupráci, neboť mu finanční ohodnocení připadá neadekvátní. Jedná se o hodnotitele, který posuzoval výhradně monografie (dvě za rok) vzhledem k jeho specializaci, v níž je publikování

monografií tradičně primární publikační činností. Lze proto zvážit, zda by bylo možné odměnu za hodnocení alespoň částečně škálovat podle rozsahu daného výsledku (jde-li o text).